

VĚTRNÍK

Vydává MNV ve Vysokém nad Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník ročník 2. 1971.

Vysoké n. Jiz. 25. březen 1971.

B Ř E Z E N .

"Březen, za kamna vlezem" - to se některý rok hodně osvědčí a třebaš hodně na konec tohoto už vlastně jarního měsíce. Tak na svátek sv. Josefa v tomto měsíci je někdy beze sněhu a krásně teplo, že už děti mohly chodit bosu a jindy zas skutečně zimní počasí s površkem nebo foukanicí a návějemí, že v tom jde třebaš o život, jak se stalo před 40ti lety, kdy šla jistá chalupnice Holinová z Jesenného do Vysokého dceři pro obuv. Že v Jesenném v nížině bylo ticho, nešla po silnici přes Roztoky a Starou Ves, nýbrž kratší cestou přes Barejtův kopec a Buč, kde už byla každá stopa zavátá, čímž se hodně znavila a na staroveských vrších při velkém úpadu sněhu byla foukanice sice jen asi do výšky těla a výše bylo jasno a svítlo slunce, ale už na unavenou to stačilo, takže domáhavši se k jeřábu, který tenkrát stál u Trhovice na roli Čermákové, klesla do sněhu. Odpoledne potom se vozili na lyžích dva výrostci ze Staré Vsi, Janda a Bouzek a připadlo jim, že se u toho jeřábu dva psi perou i jeli tam a ona to leže ve sněhu mávala rukama. Šjeli hned do vsi pro nějakou pomoc, ale měli smůlu: byla u starosty schů- ze a oni přijeli vždy tam, odkud byl výbor a tak, než sehnali záchranu u obce, než se k ní lidé se sánkami domáhali, už rukama nehýbala a než ji svezli do vsi, byla mrtvá.

25. března, svátek Zvěstování Panny Marie, v ústech lidu "Starý Máti", o němž se říká: "Staré máti, bude ve dne v noci táti." Někdy to je pravda, někdy nemá co táti. Nemá-li co táti a podělá-li se v březnu na poli, je to tím horší, že obyčejně ještě přijde zima a je se potom třeba celý duben doma a co se uvláčelo, je potom jako ubité, že se vláčí lépe to, co vůbec uvláčeno nebylo. Je-li na Starou Máti či Matičku mráz, bude jich ještě 40, není-li, bude jich ještě bez počtu. Jak je na den Boží Matky, takové jsou velikonoční svátky. To jest - stejné počasí. Ten čas už také začaly trhy na dobytek a tak chodili starší na nákup volů, říkalo se volčat, do Lomnice, Železného Brodu, Turnova, Bakova, Jičina a Mnich. Hradiště, nebo pro koně do Turnova, Hořic, Bydžova, Ústí. To jich šlo vždy více, aby jeden druhému pomohl a pro lepší bezpečnost, protože tu šlo o peníze a i dobytčata přes lesy a na noclehách v hospodách často špatné pověsti, aby jich bylo více při koupi od handlířů, také většinou špatné pověsti, aby bylo svědků při smluvení ceny a při vyplacení peněz. Do bližších míst se šlo pěšky po půlnoci nebo den před tím, do vzdálenějších - v novější době - se jelo vlakem: horší cesta byla s nakoupeným domů.

V březnu a dubnu narození lidé jsou prý šťastní. V březnu je také přilet špačků, jimž se dělají nebo opravují budky.

Z kroniky Rok na vsi Jaroslava Večerníka, kronikáře a písmáka ze Staré Vsi.

K u l t u r n í s v á t e k V y s o c k a .

Vkusné pozvánky ozdobené znakem města ohlašovaly na den 25. února 1971 Slavnostní otevření střediskové knihovny ve Vysokém nad Jizerou.

Byl všední den, ale nálada v hledišti divadla "Krakonoš" byla sváteční. Za účasti asi 160 návštěvníků byla o 5. hodině odpolední zahájena beseda s heslem J. A. Komenského: "Pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu, bez knih pak nikdo nebývá učený ani ve škole." Hosty uvítal vřele a stručně předseda MNV Jos. Hásek, který poděkoval všem, kdož se zasloužili o vybudování nové střediskové knihovny. Slavnostní projev přednesl s. Horna za odbor kultury v Semilech. V první části svého obsáhlého projevu vyložil smysl výročí vítězství pracujícího lidu a v druhé části svého projevu

ocenil kulturní význam otevření Střediskové knihovny ve Vysokém. Krátce pozdravil slavnost též podnikový ředitel NP Kniha z Pardubic a poslankyně Kobosilová, která zaujala pozornost posluchačů srdečnou upřímností i tím, že mluvila bez papírů v ruce. Jednotlivé výstupy pořadu byly zfilmovány. Jádrem programu tvořila - 7. černá hodinka - v provedení žactva ZDŠ na téma: Povídej, proč vlastně čteš. Ve vtipném sledu prózy, veršů, citátů a zpěvů i tanců, trvajícím více než hodinu, se zdarem se uplatnili chlapci i dívky, z nichž vynikly i některé talenty jako: Petr Machytka, Katka Hubačíková, Pavel Štěpánek, Dáša Kvardová a sestry Jandovy. Po programu asi v 7 hod. večer se šlo do školní budovy, kde předseda MNV přestříhl vstupní pásku do nové knihovny. Uvítací řeč pronesla pak dlouholetá vedoucí městské knihovny odb. uč. Lid. Hnyková, kterou Muzy obdařily vzácným entusiasmem pro pravé poslání veřejné knihovny a která na svém místě se stala osvědčenou rádkyní čtenářstva vysockého. Poděkovala srdečně všem, kdo jakýmkoliv způsobem pomáhali při instalaci krásného prostředí nové Střediskové knihovny a kvitovala se stanoviště kulturního plné pochopení Místního národního výboru i ostatního občanstva. Přítomna byla též stálá nová síla knihovny - Ivana Řehořová - 2 zástupci z Klubu Mladých čtenářů při Svazu spisovatelů z Prahy, 2 delegáti z Krajské střediskové knihovny a ředitel okresní knihovny s. Mikeš. Směle bychom mohli tento stručný referát zakončit citátem z "Prodané nevěsty":

Dobrá věc se podařila!

vlp.

Středisková knihovna ve Vysokém nad Jizerou.

25. února byla slavnostně otevřena Středisková knihovna, která byla vybudována na základě Vzorné lidové knihovny. Je umístěna v pravém dolním křídle ZDŠ. Má celkem 5 místností a vlastní soc. zařízení, včetně prostorné předsíně. Vše pod jedním uzavřením. Obsahuje oddělení pro školní mládež, půjčovnu pro dospělé, čítárnu, kancelář a sklad pro knihy. Všechny místnosti jsou nově a moderně zařízení a vybaveny, parketové podlahy pokryty koberci, všechny knihy / na 5.000 / nově zabaleny v omyvatelných foliích.

Středisková knihovna ve Vysokém n. Jiz. má ve svém obvodu tyto obce: Bozkov, Helkovice, Jesenný, Roprachtice, Roztoky u Semil, Sklenařice, Starou Ves, Škodějov a Tříč. Má zajišťovat pro všechny uvedené knihovny kvalitnější zásobování literaturou, lepší služby čtenářům a zároveň zajišťovat i lepší využití prostředků věnovaných na knihovny na vesnici. Odborné knihovnické a administrativní práce bude vykonávat profesionální pracovník. Ve vysocké knihovně je to s. Ivana Řehořová, absolventka knihov. školy. Kromě profesionálního pracovníka zůstává ve funkci i dosavadní knihovnice, která plní úkoly předně při půjčování literatury, zejména při práci s dětmi.

Půjčovní a pracovní doba:

pondělí	10 - 11,30	12 - 16,30	
úterý	-----	-----	19 - 21
středa	10 - 11,30	12 - 16,30	
čtvrtek	10 - 11,30	12 - 16,30	
pátek	10 - 11,30	12 - 15	

V půjčovní době je zároveň otevřena i čítárna. Prosíme všechny návštěvníky, aby se do čítárny přezouvali. Přezůvky jsou připraveny v předsíni. Budou k dispozici i nazouvací pantofle / jako při prohlídkách na zámcích /.

Prosíme všechny čtenáře, aby toto přezouvání chápali jako nutné k tomu, aby krásné nové a příjemné prostředí čítárny se neničilo.

Děkujeme všem za pochopení a těšíme se, že všichni čtenáři vysockého Větrníku budou i čtenáři Střediskové knihovny.

Ludmila Hnyková

Ve Větrníku se hodně vzpomíná, a tak i já se přimlouvám o místočko pro kytičku vzpomínek na dvě ušlechtilé bytosti, službě vlasti a národu opravdu nezištně oddané sestry Anču a Bedu Skrbkovy.

Celý svůj život věnovaly Sokolu a sokolské myšlénce. Vychovaly řadu generací v duchu Tyrše a Fügnera. V dětech, v dívčí mládeži i dospělých ženách burcovaly národní citění, vzdělávaly ducha a cvičily tělo. Kolik jen sil a času věnovaly nácviku a provedení místních, okrskových a župních cvičení bez jakéhokoliv nároku na odměnu. Kolik tu bylo úspěšných tělocvičných akademií a náročných příprav cvičenek na sokolské slety! A všechno obětavě pro celek, s láskou a zcela nezištně!

Nestačil by Větrník, aby jejich práce byla dostatečně zhodnocena a ani se necítím povolána, abych mohla sama jejich velké zásluhy zde vypočísti. Má dnešní skromná vzpomínka snad bude podnětem, aby se tohoto ukolu ujal někdo zasvěcenější. Nás žijících je přece ještě mnoho, kteří se pamatují na zasloužilé sokolky, inteligentní a pokrokové sestry Skrbkovy. Jistě nejsem sama, kdo z pamětníků se pokaždé na vysokém hřbitově u jejich hrobu zastaví a vděčně vzpomene jejich světlé památky.

Dobrému člověku položit na hrob sebedrobnější kvítek vzpomínky, k tomu není třeba kulatého výročí narození ani smrti.....

Jarmila Havlíčková, Praha.

O vysokém muzeu zde i jinde bylo již často psáno a nikdy toho nebude dost. Pohled jinýma očima a z dálky často doplní, co současníkům vůbec není známo, nebo na co se již zapomnělo. Tak třeba hned k historii vzniku našeho muzea. Málokdo ví, že prvním iniciátorem k tomu byl náš starý soused ve Sklenařické ulici, mistr krejčí pan Václav Šalda. Zanícený ochotník, který se dlouhá léta obětavě staral o garderobu herců divadelního spolku Krakonoš, byl také výborným zpěvákem, obdivovatelem a milovníkem starých památek. Vzpomínám si, že jsme si v dětství mezi sebou o něm tajně vyprávěli, že vždy na Velký pátek "při pašijích hlase" chodí na Místěčku hledat poklad. Chodíval tam ovšem často i jindy s krumpáčem a kladívkem, možná že i jiným vybavením. Vracel se s uspokojením, nalezl-li na hradišti jakékoli stopy nebo pozůstatky ze starých časů. V kapsách nosil domů všelijaké poklady, kamínky, úlomky rozbitých nádob a předmětů, nějaký střep či starý knoflík. Už mi vypadlo z paměti, jak jeho manželka o jeho vykopávkách pracně nabyté kořisti málo nadšeně třeba u pumpy na vodu u nás za domem povídala.

Pan Šalda však věděl své a dovedl svou zálibu pro staré věci a svědky dávné minulosti přenést i na jiné, stejně smýšlející milovníky starožitností. V divadle se brzo domluvili o společné lásce i s p. Františkem Hanušem, řezbářem a fotografem, jeho dcerou Mařenkou, jdoucí ve všem v otcových šlépějích, a ovšem i s dalšími občany a příslušnými činiteli. Nechtě prominou o sobě bližší údaje, odjinud jsou dostatečně známé, tentokrát jde skutečně jen o ty dva první nadšence, kteří stáli u kolébky vysokého muzea. Mnoho dobrých, prostých lidí i odborníků se zasloužilo o nynější podobu, uspořádání a bohatství muzea, jak všichni rádi a s hrdostí na své rodiště o tom čítáme i dnes v různých novinách, časopisech a příložitostných brožurách. Jen pro památku tedy dnes zmínka o těch jeho prvých skromných zakladatelích.

V muzejních místnostech se nám i cizím návštěvníkům dostává ochotného a zasvěceného výkladu i poučení. Někdy též osobního uspokojení, objeví-li se u některého z exponátů vlastní, nebo alespoň známé nám jméno dárce. Pro nedostatek místa však ještě mnoho vzácných věcí nemohlo být instalováno, a proto se někteří dárce marně po nich pídí. Snad by tu byla na místě možnost nahlédnutí do katalogu získaných předmětů. O současné prostorové situaci v muzeu, která je společnou láskou a pýchou občanů i rodáků, by snad mohla informovat také občasná noticka ve Větrníku.

Marie Markvartová rozená Hnyková,
Praha

Vzpomínka na pana Arnošta Kučeru.

V době před první světovou válkou patřil mezi významné zaměstnance Vysokého pan Arnošt Kučera starší. Proč starší? Proto, že jeho syn rovněž Arnošt byl stejně významným občanem vysokým, ale v oboru docela odlišném, o čemž si zavzpomínáme při jiné příležitosti. Náš pan Kučera byl miláčkem a současně postrachem všech kluků v létech 1905 a později, protože zastával několik velmi důležitých funkcí v městečku a byl tenkrát skutečně osobou pro Vysoké nepostradatelnou. Denně se ráno hlásil na městském úřadě, neboť Vysoké mělo dva uniformované strážníky, dva ponocné, dva hrobníky, vodáka, hajného a jateckého. Arnošt Kučera, tenhle neunavný a pilný pracovník, bydlící v jednom z posledních domků směrem ku Tříči byl viděn všude a jeho práce byla také všude viditelná. Zastával funkci ponocného spolu se starým Hlouškem, ale uznáván byl všemi jako vrchní ponocný. Nezapomenutelným byl a zůstane jako správce městských sadů, které byly jeho domovem, kde byl téměř po celý den a park byl také vzorně udržován. V létech před první světovou válkou byl totiž park mnohem krásnější, hustší, plno křovin a zákoutí a byl také větší o dnešní urnový háj a o místo, kde stojí budova Krakonoš. Vchod do parku byl již impozantní tím, že hned na začátku se mohl člověk rozhodnout buď pro horní neb dolní cestičku. Stejně tak místo před pomníkem Havlíčkovým bylo vždy vzorně upraveno a pro nás starší, když se procházíme dnes parkem, proneseme jen následující slova " za našeho mládí panáček stříkal " a jdeme dál. To všechno udržoval pan Kučera ve **vzorném** pořádku, dovedl na nás křičet, aby v zápětí byl roztomilým vyprávěčem a přítelem všech kluků. Některé jeho výrazy byly svérázné, hrubší, ale jeho pracovitost byla nadměrná. A tenhle správce parku, ponocný, metař, udržovatel sporé tehdy vysoké kanalisace měl ještě jeden veliký úkol. Vysoké mělo svůj vodovod, svoje větrné kolo v návsi u Petruškových, které se samočinně otáčelo dle větru a potrubím hnalo vodu do rezerváru u dnešního Štekrova domu, odkud se voda rozváděla do několika obecních stojanů. Stejně tak nemocnice měla svoje větrné kolo, které bylo však mnohem menší. Na každém stojanu byla petrolejová lampa a povinností pana Kučery bylo denně za soumraku nalít petrolej do lampy a tuto rozsvítit. Proto jsme na něho jako kluci čekávali, až půjde se žebříčkem na ramenou a bandaskou v ruce ku stojanu v zákostelí a rozsvítí lucernu. Na náměstí byl vysoký stojan, kde byla plynová lampa, a kde nám bylo dovoleno po zapálení tuto vytáhnout, aby osvětlila celé náměstí. To však nebyly ještě všechny funkce pana Kučery vyčerpány, protože hlavním pro nás kluky se stával tím, že na Boží tělo měl v parku postaveno několik železných hmoždírů, měl tam kotýlek s dřevěným uhlím, nabitý kanóny a pak se ozývaly šupky, až se po celém Vysokém okna třásla. Stejně tak tomu bylo o vzkříšení. Nevím, zda by ještě dnes se našel takový člověk, který za pár korun vykonával tolik funkcí v městě, vykonával je svědomitě a pečlivě, takže u dnešních šedesátníků a sedmdesátníků patří mu to nejčestnější místo mezi pilné a pracovité občany vysoké. Léta uplynula, Vysoké má skutečný vodovod, má elektrické světlo, kola na vodu zmizela do starého šrotu a na pana Kučeru nám zůstaly krásné vzpomínky, hlavně na skvěle uklizený park.

Jos. Ďoubalík.

Ze zápisů písmáka Františka Housy ze Staré Vsi.

Tohoto roku 1894 bylo faktoru na korale ve Staré Vsi sedm. V březnu 1894 platilo se od koral od tisíce 1 1/2 krejcaru. Maso bylo za 30 krejcarů půl kila, vejce za 2 1/2 krejcaru a pětiliberní chleba za 20 krejcarů, mouka 16 kr a cukr 32kr. 28. máje 1894 byl položen základní kámen k vysoké záložně za Brožem. / Co je dnes prodej bot a hraček. /

Nitář vysoký Hollay pronajal hon od Staré Vsi, Ropratic, Tříče, Roztok, Helkovic a Stanova.

Při stavbě silnice staroveské se ztrácely lopaty, motyky a jiné potřeby. Zloděje chytili v Helkovicích a usmlouvali to tak, že zaplatil 75 zl za všechno co se ztratilo i když to třeba nevzal, aby to zůstalo v tajnosti a on nemusil sedět.

V červenci 1894 se vyměřovala silnice od Tanvaldu přes Šumburk k Vysokému.

V srpnu byla schůze • všeobecné hlasovací právo dělnické.
31.srpna 1894 byla silnice přes Starou Ves odevzdána do správy okresu.
V listopadu byl opravován kostel ve Vysokém.Svatí byli přemalováni.

Vybrala Františka Jandová.

Bude Vás zajímat, že

3.března byly Sdružením rodičů a přátel školy uspořádány dětské lyžařské závody. 75 dětí měřilo své síly v běhu na lyžích.Mezi nimi bylo 15 dětí z první třídy a 6 dětí z mateřské školky.Ceny byly rozděleny v sále školy a na stupních vítězů stály i ty předškolní děti ,které jsou nejvděčnější.Krásné ceny byly zakoupeny z výtěžku dětského divadla Kašpárek a loupežníci,které bylo hráno v prosinci minulého roku.V cenách nechyběly ani " zlaté olympijské medaile " zakoupené v cukrárně a zavěšené na stuhy.

5.března besedovala s dětmi ZDŠ spisovatelka Helena Šmahelová.

Masopust už sice skončil,ale bály a " tedlování " je ve Vysokém stále na obzoru.

6.března uspořádalo Sdružení rodičů a přátel školy společenský ples v Krakonoši,který se velice vydařil.

13.března se konal v Krakonoši tradiční Sportovní ples,který pořádal fotbalový oddíl TJ Jiskra Vysoké n. Jiz..Byl dobře navštíven a mladí i dříve narození se dobře pobavili i zatančili.

19.března uspořádali požárníci v Krakonoši velkou Josefskou zábavu,která se také vydařila ku spokojenosti pořadatelů i návštěvníků.

8.března byla v Krakonoši oslava MDŽ s programem dramatického oddělení Lidové školy umění při zdejší škole.

6.,7.,8.března ve společenské místnosti zdejší léčebny kostní TBC,vystavovali pacienti své ruční práce.Výstavku s velikým vkusem a uměleckým cítěním instalovala rehabilitační sestra Lonika Schweidlerová.Za tři dny výstavku navštívilo 155 lidí,kde obdivovali dokonale práce žen i mužů mladých i docela staříckých.

Thálie nespí! Naši ochotníci studují na velikonoční svátky novou činohru.Už se na ně těšíme !

Požárníci ke dni MDŽ darovali ženám,které jim pomáhají v kuchyni při tanečních zábavách,květiny s dárkem.Ženy byly velice potěšeny touto milou pozorností.

Členky Českého svazu žen 8. března navštívily přestárké a osamělé ženy,důchodkyně. Popřály jim u příležitosti MDŽ hodně zdraví a obdarovaly květinovým a věcným dárkem.

Zdejší ZDŠ se Sdružením rodičů a přátel školy pořádá pro vyšší ročníky plavecké kursy v krytých lázních v Jablonci n. Nisou,každý týden v pátek do konce března.Žáků - neplavců ubývá !

Hráči kopané se pilně připravují na novou sezónu.Každou sobotu pod vedením trenéra Mařase svědomitě trénují.

P o č a s í .

Březen - za kamna vlezem!Sněhu bylo hodně a několik dní v březnu foukalo, že nebylo " sjeta znát ". Prostě - ohlásila se pravá vysoká zejma.Sněžištěte natáhalo až po verchovou lať! Kdo vytáh paty z baračištěte,tak ho zahykovalo.Tejdě už taje a snad jaro už není tůze daleko.

K o r á l k y .

Akademický malíř Adolf Kašpar, známý ilustrátor Jiráskových a Raisových děl, býval se svou rodinou častým vysockým hostem. Důvěrně se sprátelil s knihkupcem Josefem Mařatkou.

Jednou mistr Kašpar prohlásil: " Tož, musím ti říct, příteli, že máš na Moravě " svou " obec, Mařatice, jednou se tam spolu podíváme! "

Stalo se. V Mařaticích šli ke známému do sklípku " pod věchýtkem " , popít dobré moravské vínko. Před vchodem je majitel sklípku zastaví a ptá se: " Tož, ogaři, budete pít jako dobytek nebo jako lidi? " Kašpar mlčel, ale Mařatka rychle prohlásil, že budou pít samozřejmě jako lidi.

" Tož, to teda Vás tam včil nepustím, protože jen dobytek ví, kdy má dost! "

J. Ď.

Jubileum.

Dne 11. t.m. dožil se v Praze sedmdesátin vysocký rodák Oldřich Ďoubalík, jeden z těch, kteří zůstali Vysokému věrni. Naši krajaňské obci rodáků z širokého Podkrkonoší je znám svými barevnými diapositivy, jimiž, spolu s vloni předčasně zesnulým Josefem Špidlenem, objevoval a popularisoval krásy našeho rodného kraje. Vznikla tak řada uzavřených celků jako " Zemi milované ", " Rodným krajem s úsměvem a láskou ", " Horácký podzim ", " Vysocko a Krkonoše ", " Vysoké našeho mládí " a další, jakož i dvoudílná " Stará Praha ", které byly s úspěchem promítány na četných rodáckých besedách a i jiných společenských organizacích v Praze. Jubilantovi, který byl i agilním členem výboru rodáckého spolku v Praze, přejeme do dalších let mnoho zdraví a životní pohody.

Red.

Poděkování.

Pacienti zdejší léčebny, hlavně ležící, děkují Jiřině Ďoubalíkové, ředitelce zdejšího muzea, za vyprávění a seznámení se zdejší dřívější kulturou, kterou zde v horském kraji v zápisech zachovají těm, kteří po nich přijdou.

Rádi bychom ji opět dle možností v léčebně uviděli. Bude-li nám dopráno po vyléčení navštívit zdejší muzeum a poohlédnout se krásným okolím, bude to naše radost. Správkyni přejeme v její práci stále zdraví a těšíme se na slyšenou !

Pacienti léčebny ve Vysokém n. íz.

Narozeniny.

Pan Karel Kramář od nemocnice oslavil 30. ledna 75 let.
 Paní Marie Markvartová roz. Hnyková oslavila v Praze 3. března 75 let.
 Paní Božena Nesvadbová roz. Koldovská oslavila 10. března 70 let.
 Pan Oldřich Ďoubalík oslavil v Praze 11. března 70 let.
 Pan Josef Hladík oslavil 12. března 75 let.
 Paní Marie Smetanová roz. Vodseďálková oslavila 13. března 70 let.
 Paní Madla Večerníková roz. Bartoníčková oslavila v Praze 25. března 80 let.
 Pan Josef Rón / Kopecký / oslavil 29. března 70 let.

Do dalších let přejeme všem hodně zdraví !

Úmrtí.

23. února zemřela paní Marie Knížková rozená Babcová, rodem ze St. Vsi, ve věku 65 let.
 28. února zemřel pan Josef Zajíc, důchodce, ve věku 72 let.
 17. března zemřel pan Augustin Škoda, důchodce, ve věku 75 let.
 Čest jejich památce.

Větrník vychází jednou za měsíc. Řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte nejpozději do 15. každého měsíce do Vlast. muzea. Redakci zaslané použité i nepoužité rukopisy, nejsou-li vyžádány zpět, ukládají se do archivu zpravodaje. Cena 1.- Kčs.